

Luka Tripković

CRNA KNJIGA

BOOKA.

Knjiga **114**

LUKA TRIPKOVIĆ
CRNA KNJIGA
© Luka Tripković, 2019.

ZA IZDAVAČA
Ivan Bevc
Nika Strugar Bevc

© za srpsko izdanje

BOOKA

11000 Beograd, Kapetan Mišina 8
office@booka.in

www.booka.in

LEKTURA
Agencija Tekstogradnja

KOREKTURA
Borka Slepčević

PRELOM
Bodin Jovanović

DIZAJN KORICA
Valentina Brković

ŠTAMPA
DMD Štamparija

Beograd, 2019.
Tiraž 2000

Sva prava zadržana.
Nijedan deo ove knjige ne može se koristiti
niti reprodukovati u bilo kom obliku bez pismene
saglasnosti izdavača.

CRNA KNJIGA

LUKA TRIPKOVIĆ

Elitama Srbije.

Ovaj roman je plod vašeg predanog rada.

Prvi deo

HOMO PROSTHETICUS

„Oude je noć što se životu opire.“

PROLOG

Pucanje otvrdlih naslaga leda pratila je zaglušujuća, gotovo avetinjska rika. Lutala je ledenim vazduhom, zaglavljena među brdovitim obalama reke. Šćućuren na platformi broda, Novak je udisao isparenja kuvane rakije. Uspaljavao ga je pogled na beličaste sante koje su se, u pravilnim valerskim vrednostima, postepeno utapale u beskrajnu tamu duboke noći. Kameni blok, pozajmljen s gradilišta, bio je naguran na vrata ne bi li sprečio vetar da provali u kabinu. Ledolomac se kretao tromo, ali je, uprkos godini proizvodnje, i dalje efikasno mrvio zgusnut dunavski led. TONUĆI u san, mislio je o upravo završenom danu; o devojčkama koje je sreo u lokalnom motelu neposredno pre ukrcavanja na brod. Oslonjen na šank, diskretno im je, u odrazu ogledala, odmeravao dupeta, dok su se oslobađale balasta zimske garderobe. Vodič skaradne pojave laprdao je nešto o Golubačkoj tvrđavi i njenoj istoriji, a on se, pohotno i smireno, poput kakvog lešinara, naslađivao kad god bi se neka od klinki izvila. Oči bi mu se zacaklile na svako izlaganje mladog, zategnutog dupeta koje se udaljavalo u pravcu toaleta. Kad bi samo bilo leda na leto, pomislio je, zamišljajući ih u bluzama i suknjicama. Ili kada bih barem živeo ovde, a ne u onoj pripizdini... Setio se svog zavičaja, gde su žene mahom brkate i barem deceniju starije od njega.

Sećanje na taj prizor ponovo je probudilo jutrošnju erekciju, ovog puta pojačanu dejstvom destilata šljive. Sada pak nije morao da je krije prekrštajući noge, već je, u blaženoj dokolici, nehajno zavukao ruku u pantalone. Odloživši napitak na obližnji stočić zamišljao je kako u kabinu ulazi ona koja mu se najviše dopala. Budući da je o sebi voleo da misli kao o sistematičnoj ličnosti nadenuo joj je i prigodno ime: Nela. Masirao se, maštajući o neobaveznom dijalogu čiji ishod neminovno vodi do njenog spuštanja na kolena. Gledala ga je pravo u oči, otkrivajući fino poređane zube, obložene protezom. Dok mu je srednji prst nestajao u njenim ustima, huk ledolomca bi za trenutak zaglušio zvuk otkopčavanja rajsferšlusa.

Gašenje broskog motora prenulo ga je iz polusna. Tišinu ledenog beskrajā remetili su nejasni, udaljeni uzvici. Kada je krv počela da mu se vraća u mozak, a po mislima počeli da mu se motaju razlozi za iznenadno zaustavljanje plovila – trgao se i zakopčavajući pantalone, istrčao na palubu.

„Brzo! 'Vataj ga! Ajde more!“ Ledeni vetar je, uz jezu, donosio i povike članova posade.

Neko je u vodi, pomisli. Do kurca. Sjurio se niz strme stepenice, ka bočnoj palubi. Na pramcu su se nalazila petorica članova posade. Hvala bogu, niko od naših nije upao, odahnuo je.

„Šta se događa?“ Nagnuvši se preko ograde, isprva je video samo jasno iscrtane pukotine među monumentalnim santama. Kako su mu se oči navikavale na mrak, tako je u vodi postepeno razaznavao ljudske obrise.

„Nole, donesi reflektor“, obratio mu se neko iz gomile, dok su hvataljkama pokušavali da uhvate telo. Niko nije želeo da ulazi u vodu i pokuša da smesti telo u nosila. Nije

ih krivio, bili su mladi i neiskusni, a temperatura se spustila duboko ispod nule.

„Dajte bre, ljudi, ne zajebavajte, nećete moći ništa da izvučete tim sranjem, da jebe oca!“ Rekao je nakon nekoliko neuspelih pokušaja. Na vrhu dugačke šipke nalazila se mreža skromnog obima namenjena za slučaj da nešto od opreme završi u moru. Ponekad bi njom uspevali da spasu i kakvu unesrećenu životinju, premrlu od straha, nogama čvrsto ukopanu na odlutaloj santi. Međutim, koliko je mogao da razazna, telo, iako neveliko, nije bilo dečje, pa je samim tim i mogućnost izvlačenja na ovaj način osuđena na propast.

„Nagurajte telo na santu! Alo, je l' čujete?“, urlao je, a zatim odgurnuo prvog do sebe i oteo mu dršku.

„Pokušaj da podvučeš hvataljku, pa da ga onda gurnemo na ovo parče ovde, vidiš?“ Pokazivao je na odlomljenu ledenu površinu čije su ivice pod blagim nagibom uranjale u vodu. Zsigurno je prošlo više od pola sata, ali su ipak uspeli. Kada je telo ostavilo dugačak, crn trag za sobom, shvatio je da se radi o davljenici. Krajevi kose rasuto su plutali kraj ivice sante. Novak je stavio pojas za spasavanje i krenuo preko ograde.

„Približite me malo.“ Koristio je reljef krme kako bi skočio na led sa što manje razdaljine. Motori su se upalili, i brod se lagano okrenuo udesno, ka santi. Uspeo je da doskoči, ali se okliznuo. Odelo mu se punilo vodom dok je bezuspešno grebao po uglačanom ledu. Srećom, uspeo je da se uhvati za izbočinu. Osetio je kako mu kosti trnu od hladnoće. Kada je ustao, shvatio je da je usled težine tela veći deo ledene površine utonuo barem pola metra. Sa broda su mu spustili nosila za prvu pomoć. Drhteći, prišao je telu: blago se talasalo na plitkoj površini, kao da pleše. Nabreklina na prstima ukazivale su da je u vodi bila već neko vreme. Telo

je bilo lišeno modrih tragova koji bi sugerisali da je privezala nešto za sebe kako bi lakše potonula.

„Nesrećnica“, rekao je, onako, za sebe, dok je polagao telo u ležaljku. Bila je bosa i vrlo oskudno obučena, samo u haljini. Nije mogao da ne primeti da na sebi nema čak ni donji veš.

„Diži.“ Mahnuo je rukom, završivši imobilizaciju.

Nedugo zatim, bacili su još jedno uže kako bi se vratio na palubu. Tamo ga je dočekaio samo Marko.

„Ajde, šta čekaš, idemo da pomognemo“, rekao je odsečno.

„Šefe, sav si mokar. Moraš da se osušiš, možemo i sami.“

Stresao se kad ga je Novak povukao za rukav i krenuo ka zajedničkim prostorijama. „Dobićeš hipotermiju, ne zajejavaj se“, upozorio ga je.

Tek tada je shvatio da se trese od hladnoće:

„Idi pomoz ostalima i vidi šta se dešava.“

„Srce joj ne kuca, mislim da je mrtva“, Marko je bojažljivo izustio.

„Pa pička mu materina, uče li vas šta u tim kurčevim školama?“, najednom je zaurao. „Znaš li da na ovakvim temperaturama srce radi na minimumu? Odlazi odmah i reci im da pokušaju da je reanimiraju! Poslednje što mi treba jeste da mi umre ovde na brodu, jebaće nam milosnu majku ovi odozgo, je l' ti to jasno?“

Mladić je, prestravljen i bez reči, otišao da prenese naredbe, a Novak se brže-bolje vratio u kabinu, skinuo sve sa sebe, i ogrnuo se vunanim ćebetom.

„Alo, alo!“ Radiom je pokušavao da uspostavi kontakt s Lučkom kapetanijom Veliko Gradište. Kroz krčanje radija dopirao je nerazgovetni glas operatera. Osećao je da mu telo upada u hipotermiju.

„Alo, dežurni, 'Greiben' ovde“, tvrdoglavo se borio sa starijim, izanđalim uređajem. „Slušaj: izvukli smo telo, neka

nas sutra po povratku sačeka hitna pomoć da ga preuzme, ovi moji pokušavaju reanimaciju. Jesi zapisao? Alo?“

Iz aparata je i dalje dopirao samo šum radio-talasa. Smrzavao se do te mere da nije sačekao odgovor operatera, već se odmah vratio u krevet. Nagnuo je ostatak rakije iz flaše. Ispivši je do poslednje kapi, utonuo je u blaženstvo nesvesti.

Probudio ga je nesnošljiv mamurluk. Svanulo je. Predugo je spavao. Intenzivna svetlost mu je pekla oči, a čelo pulsiralo od bolova. Škiljeći, doteturao se do frižidera i ispio nekoliko dobrih gutljaja soka od paradajza, da bi se odmah zatim izbljuvao u lavabo. Činilo mu se da je izbacio celokupnu sadržinu želuca. Ostatke žitke povraćke, načičkane po bradi, nehaljno je obrisao o rukav. Potom se s teškom mukom dogegao do zajedničke prostorije u središtu broda. Davljenica je ležala umotana u ćebe na masivnom stolu u centralnom delu prostorije. Imao je osećaj da je hladnije nego napolju. Komadi haljine, rastrgnute tokom pokušaja reanimacije, prekrivali su pod. Delovala je spokojno. Čitav prizor ga je podsećao na jednu fresku s kalendara iz njegove dnevne sobe.

„Bože me oprost“, reče sebi. Ali, začudo, bez gađenja. Nije mogao da skrene pogled s nje. Lepi ljudi su lepi čak i kada trule, pomislio je setno. Rozikaste mrtvačke pege i blage zelenkasto-bronzane nijanse kože su je dodatno ulepšale na bizaran način. Ličila mu je na sirenu. Sinoć, u žurbi, nije ni primetio koliko je lepa. Diskretne tamne usekline podno očiju, nešto punije usne i stanjen nos stvarali su sklad kakav nikada ranije nije video. Barem ne uživo. Špicaste grudi ocrtavale su se na tankom prekrivaču. Činila mu se lepšom od svih žena s naslovnica njegovih omiljenih magazina. Nikada nije bio blizak suprotnom polu; nikada ga žene nisu razumele, ni primećivale, ali on ih je voleo. Općinile bi ga svojom lepotom čim ih ugleda. I bilo bi pogrešno

reći da je umeo da komunicira s njima. Nekada se pitao da li to uopšte i želi. Hteo je samo da ih ima, da svršava po njihovim licima, sisama, dupetima, gde god. Bio je spreman da pristane i da ne kopulira, samo kad bi mu dozvolile da oseti njihov dodir. Dok je plovio kao kapetan, zarađeni novac bi nemilice trošio na kurve svih rasa i nacionalnosti. Poslednjih dvadeset godina, međutim, živeo je u državi bez mora, a samim tim i bez mornarice. Sve što je ostalo bilo je upravljanje ledolomcima, periodično, kada su zime oštre i hladne. Posao je bio slabo plaćen, a Novak primoran da se vrati u rodno mesto, opustelo usled odlaska stanovništva u veće gradove. Od tada, nešto najsličnije ženskom dodiru bili su susreti s devojkama poput onog jučerašnjeg, kada bi se, zahvaljujući Dunavu, našao u blizini neke ekskurzije ili grupe turista. I to je sve. Osuđenom na besomučno drkanje u fotelji, najveću životnu radost pričinjavao mu je paket pornografskih kanala kablovskog operatera. Samo tu se, u toplini svoje sobe, uz televizor, i otopljeni buter u ulozi lubrikanta, osećao potpuno svojim, potpuno ostvarenim.

A sada ovo. Žena lepša od svih koje su ikada zaigrale na njegovom ekranu. Nije bila samo zgodna već i istinski lepa, poput boginje. Odšunjao se do kabina posade. Odškrinuvši vrata, uverio se da spavaju dubokim snom. Imali su napornu noć. A on je rizikovao svoj život. Za nju. Dopustiće sebi da sedne, kraj nje, da je još jedanput pogleda. Da je preživela, sigurno bi mu to dozvolila. Ma šta dozvolila? Sama bi ponudila da se oduži, kako god zna i ume. Para ne bi imala, a uostalom, on nije materijalista, sigurno bi se dogovorili oko nečega što bi ih oboje zadovoljilo...

1.

Prve i poslednje redove najteže je napisati. Barem je to nekada bio slučaj, u vreme kada se podrazumevalo da bavljenje rečima za svrhu ima izražavanje sopstvenog mišljenja. Danas su, reči, međutim, postale suviše. Svele su se na propratni sadržaj fotografija. Danas, kad se rečenice, umesto tačkom, završavaju sa jednim, a neretko i dva znaka uzvika, pisanje je jednako dosadno kao što je arhitektama postalo zamorno da projektuju tipske zgrade, ograničene, baš kao i reči, prostorom, vremenom i formom. Upravo sada Sergej je završavao još jedan u nizu tipskih tekstova s temom: korupcija opozicionih lidera. Budući da se već godinu dana bavi istim poslom, pisao je samo prve i poslednje redove. U kratkim, imperativnim rečenicama nije bilo prostora za lični izraz, pa je odlučio, krišom, ne rekavši nikom, da ih produži – akrostihom. Dvadeset devet slova dnevno (koliko je moglo da stane u tekst njegove kolumne), formiralo je u prethodnih pet dana prvu rečenicu ovog poglavlja:

Prve i poslednje redove najteže je napisati. Barem je to nekada bio slučaj, u vreme kada se podrazumevalo da bavljenje rečima ima za svrhu izražavanje sopstvenog mišljenja.

Svestan da mu je do penzije ostalo još deset godina, a imajući u vidu dosadašnju karijeru, shvatao je da je, u najboljem slučaju, osuđen da se do kraja radnog veka zlopati u redakciji opskurnog tabloida. Odlučio je da akrostih, za to vreme, preraste u roman, novelu, sonatu; odlučio je da preraste u njegovu labudovu pesmu.

I've got – inside me / In darkness entwined.

Telefon je najpre zavibrirao, da bi zatim zaszvirala Sergejeva omiljena melodija: zavodljivi violinski ples u maniru tanga, praćen ritam-mašinom i senzualnim, erotikom nabujalim glasom velikog pop-art muzičara. Uprkos tome što se na ekranu, umesto imena, nalazilo desetak cifara, znao je o kome je reč. Bila je to Sena. Pustio je telefon da „otpeva“ nekoliko taktova.

„Zašto se ne javljaš?“

„Išao sam da pišam.“ Slagao je. „Imaš li neki problem s tim?“

„Dobro, nemoj da si nadržkan. Piši, imaš ekskluzivu.“

„Hvala na pitanju, dobro sam“, rekao je zajedljivo.

„Serž, nemam sada vremena stvarno. Slušaj, ovo još niste imali, biće to *Tvin Piks* na srpski način kad ti obradiš vest, veruj mi... Šta? Ne možeš da nemaš izveštaj! Alo bre, kokoško, jesam rekla ujutru da bude gotov?! Treba ti vreme? Okej, može – imaš vremena do juče!“ Mogao je da je vidi kako uliva strah u kosti zaposlenima u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Sena je žustra, samouverena i veoma sposobna žena. Ambicije joj nikad nije manjkalo, pa se etika neretko povlačila pred pragmatizmom.

„Izvini, ovi su stvarno nesposobni. Dakle, gde sam stala?“

„*Tvin Piks*...“ Nije stigao da završi rečenicu, a ona se već nadovezala:

„Javili su se iz Požarevca, iz bolnice. Načelnik patologije organizuje nekrofilске orgije za bogate klijente.“

Nekoliko trenutaka je ćutao. Pretpostavljao je, bio je šta-više siguran da taj načelnik mora biti jedan od uglednijih članova neke od opozicionih stranaka. Na kraju krajeva, ne bi ga ni zvala da proćaska s njim, jer je njegov jedini posao bio blaćenje opozicije. A do pre samo godinu dana proglašavali su ga doajenom novinarstva isti oni o čijim navodnim nepočinstvima i monstuoznostima sada piše. Kao ugledni kolumnista, neretko i komentator na javnom servisu, tokom čitave karijere se trudio da bude objektivan, odmeren; da govori šta misli, a da misli u skladu sa zaključcima donetim na osnovu jakih argumenata. Međutim, došlo je vreme kad je bavljenje rećima prestalo za svrhu da ima iznošenje sopstvenog mišljenja. I onda je nestao. Najpre iz kolumni, zatim s televizijskih kanala, i naposljetku iz javnog života. Da mu je neko ponudio, a nije, on bi radije izabrao da se s njim obraćunaju na način na koji su se novinarske karijere prekidale devedesetih godina prošlog veka. Čak je napisao i jedno otvoreno pismo, u kome moli ćoveka odgovornog za njegovu smenu da se okani modernizacije i emancipacije, te da se vrati korenima i razraćuna se s njim na isti način na koji je to ćinio u mladosti: metkom. Upravo ga je Sena ubedila da to ne objavi. Pojavila se niotkuda, posle nekoliko decenija: njen povratak u Srbiju gromoglasno je najavljen u medijima: predstavljali su je kao „jednog od najuglednijih eksperata za bezbednost“, zaduženju da reformiše policijske strukture u državi. Nije mu bilo jasno da ona, visprena i obrazovana žena, ne uviđa kako su policija i njene tajne strukture upravo jedina srpska institucija koja funkcioniše u kontinuitetu, i ćiji se krvavi trag jasno može pratiti poćev

od 1903. godine. Kada su se prvi put sreli, postavio joj je to pitanje. Umesto odgovora, dobio je ponudu za posao. Insistirala je da želi samo sa njim da radi – tako je govorila. Rečeno je da će imati ulogu nezvaničnog portparola kriminalističke policije. Bio je polaskan, a nije ni imao izbora, pa je prihvatio. Vlast je to, naizgled paradoksalno, oberučke prihvatila. Verovao je Seni, pa je ugovor potpisao ne čitajući sadržaj. Rekli su mu da je tipski. Nedugo zatim, obreo se u redakciji u kojoj se nalazi i dan-danas. Nakon što je *de facto* otpušten jer je odbio da cenzuriše samoga sebe, sada je i ponižen – radiće u listu koji najviše prezire. Njegovo zaposlenje je objavljeno kao udarna vest, poput kakvog fudbalskog transfera. Perjanica žurnalistike, ugledni kolumnista, novinarska žaoka, bile su samo neke od sintagmi kojima su mu mediji bliski vlasti izvukli tepih pod nogama. Sad nije bilo nazad, bivša publika ga se odrekla, a vlast je njegovo zaposlenje prikazala kao jasan dokaz da su priče o cenzuri prljava kampanja opozicije. Uхваćen je u zamku. Izneveren, prodan i iskorišćen. Svaki dan je žalio za metkom. Želeo je da mu neki krupan kalibar rascveta moždane sinapse. Ne bi ga bolelo, nastupilo bi samo večno, nepregledno crnilo. Vapio je za ubicom, jer nije imao snage da digne ruku na sebe. Bio je kukavica. Nije mogao sebi da dozvoli da prebira po kontejnerima, a ni da prosi na ulici, pa je radio najnečasniji posao na svetu samo da bi preživljavao. A kada se promeni vlast, ako do te smene ikada dođe, neće biti povratka na staro, jer sada je i sâm deo nje; koristi najprizemniji segment svoje kreativnosti da uobličiti laži koje mu Sena saopštava.

„Vidi da odeš tamo, napravi nekoliko fotki. Šaljem ti u po-ruci broj našeg čoveka, on će te uvesti i biće anonimni izvor, pa ti to spakuj kako treba. Ljubim te.“ Prekinula je razgovor.

Obavestio je fotografa. Kola će biti spremna za sat vremena. Do tada, pokušaće da nastavi svoju labudovu sonatu. Prve i poslednje redove najteže je napisati. Osim ako nisi majstor. Nedavno mu je ruku dopao roman Dona DeLila. *Svako bi voleo da bude vlasnik kraja sveta* – glasi prva rečenica. On, Sergej, nikada neće imati privilegiju da bude vlasnik takve rečenice, ali je ipak vlasnik kraja sveta. Barem onog u koji je verovao, onog u kome je mislio da živi.

U srpskom jeziku se, za razliku od gotovo svih evropskih, najviši pravni akt ne naziva: constitution, constitución, verfassung, sýntagma, конституция, konstitucija, već ustav. Država se ne uređuje, već se moć vladara ograničava. Sve je u jeziku. Ili je barem bilo, dok se podrazumevalo da se rečima bavi kako bi se iskazalo sopstveno mišljenje. A onda su pismenima oduzeli jezik i nametnuli im govor nepismenih. Kad je već tako, onda je, čini se, ovde i pismenost uzaludna.

Trista devedeset šest slova; podeljeno s dvadeset devet, daje trinaest koma šezdeset pet. Miran sam sledeće dve nedelje, pomislio je. Taman toliko da iscrpim temu o nekrofiliji; da zavijem u crno nekoga koga ne poznajem. Da mu uništim porodicu, karijeru; da ga otuđim od prijatelja. Da mu život učinim nepodnošljivim, barem u onoj meri u kojoj je mučan i meni samom. Postajem sve efikasniji u ovome.

Fotograf mu je poslao poruku da izađe ispred redakcije za deset minuta. Spakovao je diktafon, svesku, i dve poluispravne hemijske, za svaki slučaj.

2.

Nakon višenedelnog iščekivanja, poštanski službenik se napokon pojavio na Davidovim vratima. Čim je potpisao obrazac o primopredaji paketa, počeo je manijakalno da kida lepljivu traku, gusto obavijenu oko kartonske kutije. *Himera*, najveća svetska korporacija, pionir na polju VR tehnologija, lansirala je platformu pod nazivom *Argo 1.0*. Kada korporativna hobotnica, čijim su pipcima obavijeni najveći svetski brendovi, uloži čitavu reputaciju u lansiranje ovakvog proizvoda, onda i paprena cena mora biti opravdana, mislio je.

Reč je o platformi u čijem su sistemu sazdane i iskorišćene osobenosti svake od kompanija u njenom vlasništvu, kako bi se stvorio potpuno autentičan, po doživljaju stvaran svet. Za razliku od uobičajenih odlika virtuelne realnosti, njihove tendencije da se pukim obmanjivanjem čula stvori artificijelno iskustvo, inženjeri *Himere* odlaze korak dalje.

Zvanična prezentacija opisivala je proizvod kao „jedinstveno, istinsko osetilno iskustvo omogućeno inovativnim, ako ne i revolucionarnim probojem u nekoliko oblasti informacionih tehnologija“.

Umesto uobičajenih VR uređaja, pred Davidom se našlo čitavo odelo. Uputstvo za upotrebu sastojalo se od deset

sati iscrpnog video-materijala; počev od upoznavanja s karakteristikama, preko načina primene, pa sve do najrazličitijih upozorenja o potencijalnim nuspojavama.

Kostim je izgledom podsećao na ronilačko odelo, i mogao se naručiti u raznim bojama: zlatnoj, roze, crvenoj, plavoj, tirkiznoj, crnoj, srebrnoj...

Vlakna od kojih je istkan prožeta su hiljadama mikroskopskih induktora, kadrih da utiču na autonomni nervni sistem. *S mogućnošću aktiviranja neurotransmitera, više nećete stupati u svet hiperrealističkih iluzija, već u jedinstvenu, po vašim željama oblikovanu stvarnost, glasio je podnaslov propratne brošure.*

Uvlačenje u kostim predstavljalo je istinski poduhvat. Budući potpuno nag, te premazan lubrikantom, nailazio je na poteškoće prilikom navlačenja rukava i nogavica. To, međutim, nije bilo ništa u poređenju s procesom navlačenja bizarnog mehanizma falusnog oblika na genitalije – trebalo ga je zavrnuti na kružni otvor kroz koji je prethodno proturio kitu. Osećaj je bio sličan navlačenju veoma glomaznog kondoma, a njih je mrzeo više nego išta na svetu. S jednim izuzetkom: trenutno nije imao erekciju. Zagulivši kožicu, pazio je da pri zavrtnanju skalamerije ne priklešti sopstveno tkivo. Kad je nekako uspeo da se snađe, preostalo mu je samo da otvor naprave zatvori „lampom“. Reč je o jednostavnoj spravi – nekada vrlo popularnoj među poklonicima porno-industrije.

Ime je dobila zahvaljujući tome što je imala oblik baterijske lampe, s tim što je, za razliku od nje, unutrašnjost tog, sada već prevaziđenog artikla bila ispunjena silikonskim odlivkom vagine porno-zvezde po izboru. Himerina lampa, dakle, nije imala udubljenje, niti se u njoj nalazila silikonska masa. Osnova većeg obima ovog valjkastog tela

sazdana je od hiljada senzora i induktora, osmišljenih da mušteriji pruže priliku da iskusi sve jedinstvenosti vagine s kojom stupa u kontakt. Možda je ovo ipak malo previše, pomislio je David, ali samo na tren, a zatim se latio povezivanja odela s kućištem svog uređaja. Kad je spustio vizir, pred očima mu je, nakon nekoliko minuta dosadnih pozdrava na desetinama jezika, zaigrao startni meni: *Welcome to your experience*, pozdravio ga je prijatan ženski glas, *please choose your nickname in order to proceed*. Prstima je tipkao po virtuelnoj tastaturi:

L – é – o
(ENTER)

Maleni prozor je ponovo zaigrao:

Nickname accepted.
WELCOME

Vlakna kostima naizmenično su se skupljala i širila; najpre nežno, gotovo neprimetno, a zatim sve jače. U jednom trenutku, osetio je kako mu hiljade induktora peku kožu. Bio je to nepodnošljiv osećaj, na granici između iritantnog svraba i blagog bola. Pred sobom je ugledao formiranje prekrasnog, veoma složenog crteža. Izgledao je poput 3D modela koji koriste inženjeri i crtači video-igara: milioni duži, najrazličitijih dužina i oblika, stvarali su pravilnu figuraciju ekstremiteta. Kada je ugledao blago iščašenje grudne kosti, shvatio je o čemu se radi – senzori su, sa zadivljujućom preciznošću, iscrtavali Davidovo telo. Zahvaljujući tehnologiji, njegova predstava će biti u potpunosti verna; čak – identična. Postepeno, poput štampača, oko crteža kostiju

tkalo se tkivo. Na kraju je na red došao i površinski sloj epidermisa. Konačno, ugledao je sebe, smeštenog na nekakvoj digitalnoj ravni. *L'Uomo Vitruviano* dvadeset prvog veka.

Please, choose your outfit.

Posavetovao ga je ženski glas, a program odveo u garderobu. Pogledom je listao nepregledan spisak kombinacija, razvrstanih na sve moguće načine i po svim zamislivim kriterijumima. Najpre je primetio one katalogizovane po erama:

La belle époque, Victorian England, Elizabethan era, Renaissance, '80s Disco, '80s Glam metal, '80 Metal, Hippie, Nazi, Middle Ages, Roman, Barbarian, Ancient Greek, '30s French style, '30s Mobster style, Trente Glorieuses...

Druga vrsta kategorizacije bila je namenjena manje obrazovanim korisnicima, pa su imena odevnih kombinacija, umesto po razdobljima, nazvana po ličnostima koja su ih obeležila, po onima čija je važnost prevazišla domen istorijskih udžbenika i preselila se u područje pop kulture. Tako su se u ponudi mogli naći velikani poput Malrona Branda (u ulozi don Vita Korleonea), Džejmsa Dina iz vremena *Buntovnika bez razloga*, zatim Hemfrija Bogarta iz *Kazablanke*; bilo je tu i neočekivanih opcija, poput preterano intelektualizovanog Vudija Alena iz osamdesetih godina dvadesetog veka, obučenog u skromni džins i vijetnamku, ali i ekstravagantnih opcija po kojima je u periodu Zigija Stardasta bio prepoznatljiv Dejvid Bouvi. Nisu izostale ni odevne kombinacije Lemija iz *Motorheda*, Kita Ričardsa. Poneko je čak, poput Džonija Depa, imao tu privilegiju da se pod njegovim imenom izlista nekoliko kartica: Hanter S. Tompson iz *Paranoje u Las Vegasu*, kapetan Džon Sperou,

Džon Dilindžer... Naravno, što su imena ljudi bila prepoznatljivija, tako je i paleta bila bogatija, a naslovi kombinacija piktoreskniji, pa je u folderu već pomenutog Džonija Depa, između ostalog, stajalo: *Johnny in the Kate Moss era*. Stigavši do ikona savremene kulturne industrije, drečavo dekorisanih gangstera iz predgrađa američkih gradova, te kretenizovanih *teen* zvezda i neharizmatičnih krupnih kapitalista, vratio se unazad.

Ugledao je odrednicu *custom creation*. Na raspolaganju je imao sve što je ikada sašiveno i skrojeno pod patronatom doajena modne industrije. To zadovoljstvo, međutim, nije bilo dostupno svakome: cena svakog artikla očigledno je formirana tako da, iako je reč o virtuelnom svetu, ne zaostaje previše za onom iz estetski do tančina uređenih izloga u većim evropskim gradovima. Malo se premišljao, ali se ipak upustio u ovu vrstu avanture; *Appearance is everything*, što bi rekli svi ugledniji autori „how to“ priručnika o javnom nastupu i samopouzdanju, ali i većina dobronamernih modnih blogera i blogerki čijim *Jutjub* kanalima svakodnevno pristupa milionski auditorijum fanatičnih sledbenika.

Najpre je odabrao košulju: *ermenegildo zegna couture cotton shirt*, prljavobele boje sa štraftama nežno prosvetljene umbre. Sledeća je na redu bila kravata; u nameri da se ne ponavlja previše, umesto prekrasnih *zegna* modela odlučio se za *mj bale* svilenu kravatu, obojenu ftalo plavom bojom, te prožetu pariskoplavim pentagonima.

Kad je reč o sakou, tu je već počeo da se nečka. Kvalitetna ponuda izazivala je u Davidu mučno dvoumljenje bez vidljivog kraja. Konačno, nakon nekog vremena, sveo je izbor na dva modela: prusko plavi, vuneni, *dior homme*, i somotski *burgundy yves saint laurent* sako. Beskrajno dugo

je probao jedan, zatim drugi, pokušavajući da odredi koloristički skladniju kombinaciju. Na kraju se, već pomalo umoran od neodlučnosti, teška srca opredelio za boju trule višnje. A onda mu je program pripremio iznenađenje – shvatio je da nije popunio ni delić artikala koji su mu stavljani na raspolaganje; jakne, kaputi, šalovi, rukavice, cipele, džepne marame, značke, naočare za vid (pa one za sunce), satovi samo su raspaljivali njegovu maštu. Odlučio je da bira što brže, onoliko koliko mu elementarno zadovoljenje maksime *appearance is everything* dozvoljava. Tako se, kada je reč o kaputu, odlučio za *hugo boss* kreaciju, sašivenu od mešavine kašmira i vune; na nju je zakačio diskretnu srebrnu značku u obliku jelenje glave, kupljenu u juvelirnici „Calibre“. Džepnu *paul smith* maramu je odabrao blagodareći kompatibilnoj kolorističkoj ornamentici, sazdanj od pariskoplavih sunaca. Kada je reč o naočarima, izbor je bio više nego lak: odlučio se za *oliver peoples*, model *gregory peck 45 rx hickory / tortoise*, napravljene po uzoru na one koje je slavni glumac nosio u filmu *Ubiti pticu rugalicu*. O džep od sakoa neobavezno je okačio *anne&valentin* naočare za sunce, model 18H20, uz čiju je pomoć Hoakin Finiks sakrivao svoje, zbog mamurluka polusklopljene oči igrajući sredovečnog profesora filozofije u tragičnoj romansi sa studentkinjom, ovekovečenoj u liku Eme Stoun. Što se sata tiče, izbor je pao na *a. lange&söhne 1815*, nemački hronometar, dizajniran u najboljem maniru brutalne germanske minimalističke preciznosti. Nakon što je odabrao odgovarajuće *YSL* pantalone, nehajno je preko leđa prebacio *burberry* šal od kašmira, na čijoj se površini, obojenoj u mešavini vermilion i crvenog oksida gvožđa, nalazilo nekoliko krupnih, stilski svedenih, oker cvetova. Najzad, odabrao je *cesare pacciotti vit corsaro burgundy oxfords*, izrađene od krokodilske

kože, kako bi boju upario sa sakoom. Rubrike *gloves* i *hats* ostavio je praznim, smatrajući ih nepotrebnim, imajući u vidu da je rana jesen još uvek odolevala poslovičnom godišnjem odumiranju flore.

Fascinaciju digitalnim sobom prekinulo je naglo pulsiranje organizma. Monitor je naglo zatamneo. Usledio je blag napad panike. Najednom, našao se negde. Ni daleko, ni blizu – samo negde. Negde drugde. A samo tren kasnije, to negde postalo je tu. I više nije bio neko ko je stigao negde, već onaj što pripada upravo tu, i samo tu, suveren, i saživljen sa svetom oko sebe. Klaustrofobiju je zamenio gotovo teskoban osećaj beskraj. Oko njega je bujala vegetacija intenzivnih, do te mere jarkih boja da su mu čula dospela u stanje nelagodne zapitanosti o ljudskoj percepciji. Dodirnuo je jedan od milion cvetova, rasprostranjenih u beskraj. Jasno je video svaku poru, svaku pojedinačnu žilicu perunike obojene u ultramarin. Nepregledno polje završavalo se na horizontu; morem, osećao je. Lice mu je zapljuskivao prijatno suv vazduh kakav se oseća na Mediteranu. Cveće mu je milovalo članke dok se kretao kroz njega. Isprva besciljno, a zatim odlučno. Hodao je tamo gde treba, ne znajući ništa više od toga. Ubrzo je, pod nogama, tamo, u dolini, ugledao grad. Kitnjasta arhitektura ukazivala se u treptajima, korespondirajući sa svetlom što svetli samo na jugu.

Naselje je, u svojoj vernikularnoj razbarušenosti, obitalo saživljeno sa okolinom. Prišavši, ipak je uvideo pravilnosti u organizaciji urbane strukture: široke, sistematizovane ulice oivičene su kućama, nikada višim od nekoliko spratova. Podsetile su ga na zdanja nalik onima iz gradova Srednje Evrope: jednostrešne, vedrih boja i diskretne, s pažljivo raspoređenim ornamentima na fasadama. Nizale su

se jedna za drugom, usmeravajući putnika ka jezgru grada. Posle desetak minuta šetnje, pred Davidom se otvorio prostran trg, a tamo, monumentalna, i graciozna, crna kao ugarak, katedrala. Približivši se, primetio je da su delovi trga popločani istovetnim tamnim kamenom, te se činilo kako se od bogomolje, u pravilnim, koncentričnim krugovima, odašilje vera. Bila je pusta; ne i napuštena. Iako još uvek nikoga nije sreo, nije gubio osećaj prisustva.

Nastavio je da hoda, a grad se, kroz urbanistički sfumato, postepeno menjao: na svakih nekoliko stotina koraka prelazio je u novu epohu, da bi se na kraju našao u grotnu postmodernističkih struktura. Beskrajni nizovi nebo-dera, obmotani staklenim zavesama, sačinjeni od amorfne strukture čelika i svetlećih reklama, učinili su da mu se čula razbujaju. Najednom, našao se u gužvi, a zagrobnu tišinu smenila je zaglušujuća buka metropole. Odlučio je da uđe u jedan od lokala, načičkanih po rubovima širokih bulevara. Treperavi, nežnoplavi neon iscrtavao je sledeće reči: *Ninth & Hennepin*.

Prostranstvo bara remetili su separei, prožeti, u geometrijskom saglasju, duž glavne prostorije. Naspram ulaza se ukazala nevelika bina. Iz polutame, pred jarkocrvenom zavesom, nazirale su se konture muzičara, dok je stop-reflektor osvetljavao pevačicu. Bila je ogromna. Latifundija masti. Činilo mu se da će se uzana haljina, ukrašena cvetnim dezenom, i preko svake mere napregnuta, svakog časa rasparati po šavovima. Obrijane glave, s tonom pudera na licu, izobličena od sala, u nosu je imala poveću, srebrnu mindušu. Uprkos tome, glas joj je bio veličanstven. To sipljivo, pegavo i masno stvorenje odašiljalo je tako skladne, melanholične melodije da je neko vreme samo nepomično stajao, trudeći se da upije svaki ton.

Kada je bend, nakon nekoliko izvedenih pesama, oglasio pauzu, pevačica mu je poslala poljubac. Na svetlosti su joj se presijavali zlatni zubi. Zaputio se ka širokom šanku u čijoj se pozadini pružao monumentalni, plavičast akvarijum.

„Džejmison i pivo. Šta? Ne, ne, bez leda.“ Naručio je piće. Pitao se može li da se napije. Nakon nekoliko flašica osetio je kako ulazi u stanje euforije pred pijanstvo, istovetno onom koje ga sprečava da popije više od jednog piva i stane. Jedno je puno, dva su malo. Razgledao je oko sebe. Mušterije su mahom dobro raspoložene: gosti u separeima su okruženi partnerima, zavisno od pola ili orijentacije. Bila je to zaista raznovrsna skupina svih uzrasta i dimenzija. Pojedine devojke izgledale su kao one za koje je mislio da ih nikada neće sresti: najbolje od *Fashion TV*-a i raznorodnih lascivnih sajtova smeštenih u najmračnijim hodnicima interneta. Kikotale su se, dolivale piće svojim domaćinima i ovlaš ih dodirivale. A onda je primetio visokog, skladno građenog, crnca: sedeo je sam, udobno zavaljen, obgrlivši rukama čitav polukružni naslon separea. Činilo mu se da ga posmatra, smešeći se. Konačno, podigao je čašu žestokog pića u znak pozdrava, pa mu je David otpozdravio. I taman kad je odlučio da ustane i da mu se pridruži, ugledao je dve minijaturne ljudske figure kako izranjaju ispod stola i sedaju kraj nesuđenog poznanika, milujući ga po truhu: dve patuljčice, obučene poput vila. Jedna od njih je nehajno sa usana obrisala belu sluz, pa ga poljubila. Shvativši o čemu je reč, naglo se okrenuo i ukopao za šank. Naručio je dupli džejmison. Posmatrao je morska stvorenja kako bezbrižno plivaju. Iznad akvarijumskog stakla stajao je natpis: *You take on the dreams of the ones who have slept here.*

Posle nekoliko čašica dobio je odgovor na malopredašnje pitanje. Pogled mu se zamutio, bio je pijan. U pomoć

je prizvao meni. Pred očima mu je ponovo zaigrao prozor sa opcijama:

Are you sure you want to quit and log out?

YES   NO

Y-E-S

(ENTER)

Goodbye, Léo, we are sad to see you go.

Hope you will return soon!

3.

Čitav dan je razmišljao o jučerašnjem iskustvu. Virtuelno pijanstvo. Samo, bez mamurluka. Kad se izvukao iz odela i vratio u stvarnost, iako potpuno trezan, osećao je strašan umor. Odmah se uvukao u krevet i čvrsto zaspao. Jutros mu se činilo da su mu se u snovima, u vidu kratkih rezova, javljale scene iz bara *Ninth & Hennepin*.

Vrativši se s posla, istuširao se, isključio telefon, i zatim ponovo ulogovao.

Welcome back, Léo.

Pozdravio ga je program. Pre nego što će ponovo zakoračiti u novu stvarnost, umilni ženski glas ga je posavetovao:

You are running low on credits,
Have in mind that your experience could be interrupted
in the process.

Začudio se. Sinoć je uplatio stotinu dolara, a brojčanik na virtuelnom računu prikazivao je svega 13,48 \$. Zar je moguće da sam toliko dugo bio tamo, zapitao se. Srećom, pa mu je posao dozvoljavao da o tome ne brine previše. Za elektronsku transakciju potrebno je samo nekoliko minuta;

nakon toga, moći će da nastavi. Ovoga puta, prelazak nije bio tako dramatičan po čula. Našao se tamo gde je prethodna seansa prekinuta: *Ninth & Hennepin*.

Bilo je približno isto doba kao kad se juče našao na livadi. Sumrak. Svetleći neoni duž bulevara stidljivo su se palili. A opet, reklo bi se da je u samom baru bilo daleko više ljudi. Prvi put je obratio pažnju na jezik kojim su govorili. Prostorijom je uglavnom odzvanjao engleski, prožet najrazličitijim dijalektima i varijacijama *broken English* akcenata, mahom iz Istočne i Južne Evrope. Primetio je kako su Španci, Turci i Francuzi insistirali na maternjem. Doduše, ne svi. Prokletstvo zamrlih, nikada do kraja dotučenih imperija. Sve je u jeziku.

Ponovo je za šankom naručio *džejmison*, ovoga puta bez piva. Vreme je za malo zabave. Osvrnuo se oko sebe, pogled mu se, kao i juče, sreo s crnčevim; i kao i juče, neznanac ga je pozdravio osmehom, otkrivajući savršeno nanizane bele zube.

„My Nubian brother“, uzvratilo je srdačno David, podižući čašu.

Okrenuvši se natrag, na barskoj stolici s leve strane ugledao je jedan jednako šarmantan, ali i zastrašujuće bizaran osmeh. Pripadao je muškarcu, ne starijem od četrdeset godina, potpuno dekorisane kože. Guste tetovaže, rasprostrte duž čitavog tela, završavale su se na rubovima očnih kapa-ka. Nosio je iscepan džins i kožnu jaknu, nalik na onu koja je pripadala Džejmsu Dinu, za čiju se reaktualizaciju pre nekoliko godina pobrinula modna kuća *iv Sen Loran*. Poput pijačnog prodavca, ne skidajući osmeh sa lica, momak je podigao ruke, kao da mu nudi svoju robu. Prsti su mu bili prožeti useklinama, iscrtanih krajevima klavirske žice; povukao je nekoliko puta šake u suprotnom pravcu jednu od druge, zatežući čeličnu nit. Oči su mu zacaklile.

„Ne voliš da te dave dok svršavaš?“ Osetio je šaku visoko na butini. Okrenuvši se u pravcu glasa, ugledao je ženu, jednu od najlepših koje je ikada sreo. Nadilazila je po lepoti čak i elitne kurve čija je mušterija bio pre nego što će svoje potrebe početi da zadovoljava isključivo na internetu. Ni previše šminke, ni previše garderobe; ispod podignutog konjskog repa nalazilo se lice gotovo savršenih proporcija, sa izuzetkom usana, uvećanih estetskom hirurgijom. Ta korekcija, međutim, nije bila degutantna. Naprotiv; sitno odstupanje od savršenstva proporcija stvaralo je izvestan osećaj neuhvatljivog nesrazmerja, upravo onog koje stvara neodoljivost. Diskretna šminka činila je krupnijim prodorne plave oči, uprte pravo u njega. Skamenio se. Osećao je kako šaka na butini postaje sve toplija. Otkucaji srca su postepeno ulazili u aritmiju. Zbunjen njenim pitanjem, ponovo se okrenuo u pravcu bizarnog stranca. Sedeo je na istom mestu, buljeći u Davida. Iz očiju mu je emanirala razbujala, karnalna pohota.

„Opusti se, niko te neće naterati na nešto što ne želiš“, nastavila je devojka. Okrenuvši se ponovo ka njoj, ovoga puta nije propustio priliku da joj pogledom pređe preko grudi.

„Kako se zoveš?“, upitala je, s blagim akcentom.

„Leo“, predstavio se pseudonimom.

„Nikol.“

Prihvatio je njenu šaku i, umesto da se rukuje, poljubio ju je, ni sâm ne znajući zašto.

„Odakle si?“, započeo je razgovor, veoma nervozan zbog narastajućeg uzbuđenja.

„Kako odakle?“ Pogledala je oko sebe. „Pa, odavde. A ti, Leo? Da nisi iz Indokine?“